

Reus fes goig, una reflexió estètica

Si definíssim la campanya «Reus, fes goig» estrictament des del punt de vista pràctic, la definiríem com «la voluntat d'engrescar de propietaris i promotors amb la finalitat de recuperar l'esplendor i la personalitat de la ciutat mitjançant la protecció, el manteniment i la millora del paisatge urbà: restauració i rehabilitació de façanes d'edificis privats, restauració i neteja de parets mitgeres, renovació de la imatge exterior dels establiments comercials, restauració de vitralls artístics, il·luminació artística de façanes, supressió de traves i barreres arquitectòniques, actuacions de caràcter específic i extraordinàries, actuacions sobre elements d'interès paisatgístic, energies renovables, adequació d'escomeses elèctriques i d'altres elements tècnics i adequació de rètols comercials existents».

Però darrere d'aquesta voluntat s'amaga, sota una reflexió arquitectònica, la voluntat de preservar (incentivant els propietaris i promotors) el patrimoni de la ciutat. Un patrimoni que no ha de ser interpretat únicament com la possessió d'edificis i espais singulars, escultures... sinó també com una interpretació i reflexió que farà que, en ocasions, aquest patrimoni estigui definit per immobles que formen un conjunt global i unitari que caracteritzen la ciutat. I si no, quin sentit tindria Reus sense ravalos o Tarragona sense rambles? En definitiva, hem de considerar que «patrimoni» és tot, i tot, per insignificant que sigui, defineix la imatge concreta de la ciutat.

Si la campanya és la recuperació d'immobles degradats i amb mancances, caldrà preguntar-se per què les ciutats es degraden i per què hi ha la necessitat de recuperar-les. La degradació, normalment, ve acompanyada d'una falta de manteniment, provocada, entre altres causes, per: una especulació immobiliària, un abandonament per causes d'herències familiars de l'immoble, una falta d'adaptació dels immobles a les necessitats actuals... Ara bé, aquesta degradació progressiva sembla que en els últims anys s'ha vist frenada per una necessitat de rehabilitació amb la finalitat d'oferir —per part sobretot dels promotors— habitatges a uns preus «més econòmics» que són adquirits per col·lectius de persones amb limitacions econòmiques: estudiants, parelles sense fills, immigrants... col·lectius que, amb aquells que simplement tenen unes necessitats quant a l'habitatge més acotades, estan repoblant i revitalitzant els centres de les ciutats.

Igualment, la campanya, i concretament l'eslògan de la campanya «fes goig», implica a la vegada un debat sobre el concepte de la bellesa. Un aspecte en moltes ocasions susceptible de ser enfocat erròniament en valors purament plàstics. Hem de tenir present en tot moment que la bellesa es presenta de formes molt diverses. En ocasions és purament estètica i, a la vegada, estètica; un exemple: Praga, de tots coneguda, és una ciutat que compta amb la unanimitat de l'opinió sobre la seva

condició estètica. En ella, la bellesa és la seva condició de «ciutat de conte de fades», on el personatge que l'ocupa no deixa de ser més que un intrús. Una segona tipologia seria la denominada **bellesa degradada** que presenten moltes ciutats. Definida per un aspecte de deteriorament, més o menys controlat, i que sovint és controvertida d'opinions entre la gent que les habita i la gent que les visita, per uns són ciutats singulars i amb caràcter i per d'altres simplement són municipis bruts i degradats; Lisboa seria un bon exemple. La ruïna que, en ocasions apareix en les bel·leses abans expressades, també defineix una tipologia com a tal, i si no només cal revisar la ciutat (parcialment) i sobretot els pobles en un estat de deteriorament i abandonament. Aquests, amb el pas del temps, adapten la seva condició de municipi a una de nova que té més relació amb el camp escultòric lligat al paisatge del territori, és el que podríem anomenar la **bellesa de l'abandonament**. I, per últim, hi ha aquella que s'està imposant en els darrers temps: un tipus d'actuació lligada a un nou concepte de **bellesa d'artifici**, actuació urbanística i de ciutat amb un objectiu purament d'imatge i oci, que dona servei a la societat de consum en què vivim i que està íntimament lligada a operacions mediàtiques i de màrqueting, plasmades en actuacions actuals com els parcs mediàtics, ciutats de les arts... que actuen d'«esquer» per atraure gent al municipi, perquè en cap cas generen, tret d'actuacions puntuals, ciutat.

Aquesta reflexió global sobre l'aspecte estètic de bellesa que ha de definir una ciutat és el que, de forma més o menys romàntica, hauria de definir una actuació, concreta i portada a terme per professionals, sobre el patrimoni d'una ciutat. Totes les bel·leses abans expressades de forma controlada tenen cabuda en una ciutat, i no és només que hi tinguin cabuda, sinó que més aviat són necessàries. Els contrastos són, segons la meua opinió, beneficiosos en una ciutat i sobretot necessaris per definir la seva història. Mitjançant aquests contrastos identifiquem: el centre, la perifèria, els barris, el cosit entre el centre i la perifèria, els polígons residencials, els industrials... En definitiva, un teixit amb una identitat particular.

La campanya «Reus, fes goig» és un primer pas en aquesta reflexió estètica i de bellesa de la ciutat que volem. Reus no és Praga, ni Lisboa, ni València, ni Port Aventura... És una ciutat, més maca o més lletja, però amb una història i un caràcter definit. Si el substituïm, que sigui per millorar-lo.

«Reus, fes goig» és una campanya jove que s'inicia l'any 2001.

Gabriel Bosques, arquitecte de l'Ajuntament de Reus i de l'Agència del Paisatge Urbà

Edifici del carrer Montarols, 30, abans i després de la rehabilitació fotogràfica Agència del Paisatge Urbà. Ajuntament de Reus

ACTIVITATS DE LA DEMARCACIÓ juny>desembre 2002

- Jornades* **PEDRA SECA**
- Exposició* **PEDRA SECA. L'HOME I LA PEDRA / EL PAISATGE DE LA PEDRA SECA**
- Exposició* **PREMIS CÉSAR MARTINELL**
- Exposició* **ARQUITECTURA MEDIAMBIENTAL**
- Exposició* **GAUDÍ I COL-LABORADORS**
- Exposició* **FAD 2002**
- Cicle de xerrades* **FAD 2002**
- Premi FAD Espais Exteriors Ex Aequo per l'Estadi d'Atletisme Tussols-Basil a Olot**
A càrrec dels arquitectes Rafael Aranda, Carme Pigem i Ramon Vilalta
- Premi FAD Arquitectura per Cases MSM a Bellaterra**
A càrrec dels arquitectes José Miguel roldán i Mercè Berengué
- Premi FAD Interiorisme pel Palau Can Gomis a Barcelona**
A càrrec dels arquitectes Mercè Zazurca i Josep Gorgas
- Visita Professional* **OBRES DE GAUDÍ**
- Exposició* **II BIENNIAL D'ARQUITECTURA. CoAC TERRES DE L'EBRE**
- Xerrada* **LA LLEI D'URBANISME I EL SEU REGLAMENT**
A càrrec de Joan Llorc i Pere Caralp
- Presentació de llibre* **“LA INDUSTRIALITZACIÓ A TARRAGONA (1957-1971) I LES SEVES CIRCUMSTÀNCIES” de l'arquitecte Josep Llop Tous**
A càrrec d'Òriol Nel·lo
- Xerrada* **GAUDÍ I LA RAÓ CONSTRUCTIVA**
A càrrec de José Luis González
- Visita Professional* **OBRA RECENT. TARRAGONA. VILA-SECA. REUS.**
- Exposició* **LA CONSTRUCCIÓ DE LA SEU DEL COL·LEGI D'ARQUITECTES**
Presentació a càrrec de Jordi Sardà
- Exposició i inauguració* **ARQUITECTURA DEL SOL**
A càrrec de Jesús Alonso i Sainz, degà del CoAC, Josep M. Puig i Torné, arquitecte i Jordi Granell i March, arquitecte coordinador a Catalunya d'Arquitectura del Sol

L'ARQUITECTURA DEL SOL
SUNLAND ARCHITECTURE

EXTRAT PER PUBLICAR EN:
COA CATALUNYA | COA COMARCA DE VALÈNCIA | COA LES ILLES BALEARS | COA MURCIA
| COA ALMERIA | COA GRANADA | COA MÀLAGA | COA CÁDIZ

